

Bas Hendriks - Beste Pedro

Goedemorgen Pedro,

The personal is political, zeggen ze.

Dat deed me denken aan je performance *my body, this paper, this fire*, die ik een paar maanden geleden zag. Daarin vertel je ons over de politieke en culturele situatie tijdens je jeugd. Maar je hebt het ook over je fascinaties, zoals voor lichamelijkheid, representatie en immaterialiteit. We delen een interesse voor het immateriële, alhoewel ik weet dat jij daarbij meer aan de stem denkt. Voor mij zijn het de systemen die ogenschijnlijk vanzelfsprekend zijn, zoals de cloud.

Op de dag dat ik dit schrijf beginnen de gevolgen van het Covid-19 virus duidelijk merkbaar te worden hier in Amsterdam. We worden aangeraden om vanuit huis te werken, wat ik doe. Ik kijk over de straat uit. Weinig mensen te zien, maar wel bedrijvigheid als alle andere dagen, busjes rijden af en aan om bestellingen te bezorgen; pakketjes, de post, online bestelde boodschappen. In het trappenhuis stap ik over de zakken met kleding die de onderbuurvrouw heeft besteld en het nieuwe fietsframe dat ligt te wachten tot de bewoners van het pand hiernaast hun bestelling komen ophalen.

De fijne mechaniek van het postsysteem dateert eeuwen terug. In het geval van het Britse Royal Mail zelfs tot het jaar 1516. Henry VIII had destijds een bediende aangesteld, een zogenaamde *Master of the Posts*. Telkens wanneer de koning een bericht wilde zenden, een brief wilde versturen, of een bevel wilde communiceren schoot de boodschapper in actie. Om de ontvanger te bereiken mocht vanzelfsprekend geen tijd verloren worden. Daarom bezorgde hij de post te paard. Aangezien paardenbenen na verloop van tijd moe worden beschikte hij over een drietal paarden. Om precies te zijn; een drietal in iedere stad. Hij kon zich zo tussen steden en dorpen verplaatsen, tussenstops maken om vlug om te zadelen, en zo rap op zijn eindbestemming zijn. Het systeem met stations waar paarden klaar stonden in stallen, kwam bekend te staan als *posts*. Mettertijd zijn diezelfde posten onderdeel van een netwerk geworden dat gebruikt werd om reguliere post te verspreiden toen het netwerk werd opengesteld voor gebruik door meer dan enkel de koning.

Niet ver van P////AKT werd onlangs een nieuw gebouw opgeleverd. Het ligt aan de rand van de stad, op een rustige universiteitscampus. Het is wat plomp, maar heeft toch een zekere elegantie. Als ik ga hardlopen op de campus bekijk ik het van een afstandje. Afhankelijk van het weer is vaak nogal grijsig, net als de meeste andere gebouwen in de omgeving. Toch heeft het een zekere sprankeling. Het zwart witte exterieur heeft een subtiel patroon van lange, uitgerekte driehoekige vormen die de

hele gevel bedekken. Als je er langs loopt of rijdt, verschuift het subtiel van licht naar donkergrijs, in de juiste zon soms zelfs naar zilver en weer terug. Door het moiré-patroon lijkt de gevel te bewegen als je het passeert. Ik blijf ernaar kijken. Het succes van het effect schuilt in het feit dat het patroon nergens door ramen wordt onderbroken. Die heeft het gebouw ook niet echt nodig, het is namelijk een datacenter. Een gebouw voor servers.

De post, ooit bedoeld voor communicatie, is inmiddels vooral een distributiesysteem geworden. Sinds de geschreven tekst niet langer de materiële vorm van een brief hoefde aan te nemen kon, of eigenlijk: moest de post zich heruitvinden. Daar werd handig op ingespeeld door een aantal pioniers die al vroeg de mogelijkheden zagen om gebruik te maken van de *commons* (datgene wat van oudsher gemeengoed was en gebruikt kan worden voor collectief nut), in dit geval wegen, het spoor en de post, ter ondersteuning van e-commerce. Wat van nature bedoeld was voor particulieren wordt meer en meer gebruikt door bedrijven. De wegen rijden vol met koeriers, de post wordt gebruikt om boeken en kleding mee te bezorgen. In *A Hacker Manifesto* noemde McKenzie Wark dit de 'vectorialist class'. Wark heeft het dan over een groep die het zo heeft weten te spelen dat zaken als grondstoffen, energie, land en distributiesystemen op grote schaal voor individueel gewin worden ingezet, of zijn gemonopoliseerd. Die klasse heeft de macht om het recht te claimen op de vectoren waardoor bronnen worden gedistribueerd; bronnen die anders gemeengoed waren. Met de *last mile delivery* gaat het vooral om de efficiëntie in het laatste deel van de keten: de fysieke winkel is veranderd in een online interface. De consument is niet langer verantwoordelijk voor het transport van gekochte spullen van de winkel naar huis; dat doet de verkoper, of een tussenpersoon. Hoe makkelijker de weg van het magazijn naar de klant; hoe beter.

De vraag rijst wat de luxeproducten van de nabije toekomst zijn. Hier worden we aangeraden om niet te hamsteren vanwege het virus. Dus geen overvloedige inkopen van pijnstillers, pasta, toiletpapier. Met solidariteit blijven de schappen gevuld. In je werk *Espelho* spreek je over de Portugese lithiummijnen, een van de grondstoffen in de batterijen van laptops, telefoons en elektrische auto's. Als de megasteden van de toekomst zo groot zijn geworden dat het geen vanzelfsprekendheid meer is dat stadscentra makkelijk bereikbaar zijn voor bevoorrading, bieden elektrische bestelbusjes dan nog uitkomst? Zolang er lithium uit de mijnen blijft komen, worden de bestellingen bezorgd... maar wat als de bodem in zicht komt, wat is het volgende *nieuwe witte goud*?

alle goeds,

Bas